všech předpisů sem spadajících až do doby nejnovější. Nedostatky systematické — částečně ovšem i látkou samou způsobené — jsou na závadu i tomuto vydání. — Díl I. čísla 22. Manzovy sbírky zákonů: Gesetze und Verordnungen über die Besteuerung des Branntweines, 2. vyd. 1900, zpracován min. radou E. *Bernatzkym* za spolupůsobení sekč. r. Dra. Ad. Carmine a min. vicesekr. Dra. L. Joasa. V úvodu podán stručný přehled historický rakouského zákonodárství o tomto předmětu.

Sociální politika v časopisech a knihách. Časopisy:

Rozhledy, IX., č. 10: *Winter*, Stávka hornická; č. 19 a 20: *Horáček*, Hospodářský podklad ženské otázky.

Akademie, IV., č. 7—11: *Čermák*, Úrazové pojišťování v Rakousku; č. 8 a 9, *Meissner*, Živnostenské soudy.

Statistische Monatsschrift, V., č. 5. Die Alterssparkassen in Oesterreich.

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, III., 19; č. 1: *Dronke*, Die Reform der Krankenversicherung. Zabývá se resolucí německého říšského sněmu, dle níž ošetřování nemocenské rozšířeno býti má z 13 na 26 týdnů. Opatření to mělo by důležitý finanční význam. Poněvadž dle statistického šetření nemoci trvající déle 13 týdnů nepovstávají z pravidla úrazem, nebylo by lze zvýšený náklad přesunouti na úrazovny, nýbrž bylo by třeba zvýšiti příspěvky. Odporučovalo by se zdvojnásobiti příspěvky zaměstnavatelů, ale poskytnouti jim také paritu ve správě ústavů. — Č. 2: *Flesch*, Der Schutz der Arbeitswilligen. Žádá právní ochranu nejen těch, kdo ochotni jsou pracovní smlouvu uzavříti, nýbrž i proti libovolnosti výpovědní se strany zaměstnavatelů. — *Hofmann*, Die kantonalen Arbeiterinnenschutzgesetze in der Schweiz. Podává pestrý obraz ochranného zákonodárství ženských pracovnic v jednotlivých kantonech švýcarských. — Č. 4 a 6: *John*, Die italienischen Arbeiterkammern und deren Bedeutung für die nationale Produktivität. Zemřelý professor inšprucké university na základě důkladných studií vyličuje činnost tak zv. dělnických komor v Italii. Komory ty vznikly dle francouzských vzorů »burs práce« na podkladě svépomocném a zásadě dobrovolnosti. Zpravidla byl to svaz několika dělnických spolků určitého místního okrsku. Účel jich byl co nejširší: vzdělávání, hájení zájmů dělnických, sprostředkování práce, zakládání výrobních i potravních společenstev. Politika byla vyloučena. Správu vedl volený výbor. Komory požívaly na mnoze značných subvencí komunálních. Komory s největším počtem členů byly v Milaně, Turině, Piacenze. Roku 1893 konaly sjezd v Parmě a založily společný svaz. Rostoucí jich význam vzbudil odpor v kruzích kapitalistických a nedůvěru vlády a po milanských dělnických nepokojích r. 1898 byla většina dělnických komor rozpuštěna. Nejnověji zabývá se italská vláda zákonodárnou úpravou této instituce. Článek vedle vlastního předmětu osvětluje poměry italského dělnictva vůbec a spatřuje jich nápravu v povznesení míry životní a účinné associaci.

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, III., 20; č. 1: *Schwiedland*, Lehrlingsschutz in Neuseeland; č. 2: *van der Borght*, Die Reform der deutschen Unfallversicherung; č. 3. *Silbermann*, Zur Reform der Krankenversicherung; č. 4. *Liefmann*, Die Allianzen, gemeinsame monopolistische Vereinigungen der Unternehmer und Arbeiter in England. *Mangoldt*, Zur Lohnstatistik. *Finn*, Die Handwerkerlöhne in Dänemark.

Archiv für soziale Gesetzgebung und Statistik, XVI., č. 1 a 2: *Lange*, Die Reform der deutschen Unfallversicherungsgesetzgebung. *Braunová*, Der Kampf um Arbeit in der bürgerlichen Frauenwelt. *Voigt*, Ein neuer Beitrag zur Frage des Kleinhandwerkerschutzes. *Mischler*, Die oesterreichische Gewerbeinspektion im J. 1899. *Bernstein*, Die gegenwärtige Lage der englischen Landarbeiter.

Zeitschrift für Volkswirtschaft, Socialpolitik und Verwaltung, IX.; č. 5: *Hainisch*, Das arbeitsstatistische Amt.

Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reiche, XXIV., sv. 1: *Nieden*, Gebäudesteuer und Wohnungsfrage in Preussen. *Kollmann*, Die sociale Zusammensetzung der Bevölkerung im deutschen Reiche nach der Berufszählung vom 14. Juni 1895. *Silbermann*, Zur Entlohnung der Frauenarbeit; — sv. 2: *Heiss*, Überblick über die wichtigsten Ergebnisse der norwegischen Socialstatistik. *Witzleben*, Betrachtungen über das Wesen der Hausindustrie.

Sociale Praxis, IX., č. 15: *Frankenberg*, Der Arbeitsvertrag nach dem bürgerlichen Gesetzbuche; č. 16: *Kögler*, Sociale Verwaltung und Arbeiterversicherung. *Heiss*, Die Reform der Unfallversicherung; č. 17: *Dix*, Die technischen Hochschulen und die Socialwissenschaften; č. 19: *Loew*, Eisenbahnarbeiterschutz in England; č. 21, 22: *Hofmann*, Ein neues Project der Arbeiterversicherung; č. 25: *Francke*, Arbeiterkammern u. Reichsarbeitsamt; č. 26: *Schotthoefer*, Frankreich u. die internen Bestrebungen zur Fortbildung des Arbeiterschutzes; č 28: *Zacher*, Die Arbeiterversicherung in Russland u. Finnland; č. 30: *Francke*. Der gegenwärtige Stand der Socialreform in Deutschland; č. 31: *Berlepsch*, Ein internationaler Kongress für gesetzlichen Arbeiterschutz; č. 32: *Schotthoefer*, Frankreichs Vormarsch auf dem Gebiete des Arbeiterschutzes; č. 37: *Frankenberg*, Die neuen Unfallversicherungsgesetze.

Zeitschrift für Socialwissenschaft, III., č. 2: *Prinzing*, Die sociale Lage der Witwe in Deutschland. Statistickými číslicemi podán neutěšený obraz poměrů vdovských v Německu. — Kranken u. Unfallversicherung in d. Schweiz; č. 4: *Prinzing*, Grundzüge und Kosten eines Gesetzes über die Fürsorge für die Witwen und Waisen der Arbeiter; č. 7 a 8: *Einhauser*, Zur Reform der deutschen Unfallversicherung; č. 11: *Mayr*, Die wirtschaftliche, rechtliche u. sittliche Auffassung vom Arbeitsverhältniss. Polemika s L. Brentanovým článkem »Gewerkvereine« v Conradově slovníku státních věd. Spisovatel klade důraz na mravní povinnost ku práci. č. 12: *Fleischmann*, Socialpolitische Streifzüge in das deutsche Civilprocessrecht.

Neue Zeit, XVIII., č. 16: *Rosenow*, Der Arbeiterschutz im Handelsgewerbe; č. 17: *Bernstein*, Neue Vorschläge zur Reform der Volkswohnungen in England; č. 18: *Düwell*, Zur Lage der Arbeiter in der Eisenindustrie; č. 19, 20: *Wurm*, Die Gewerbeaufsicht im deutschen Reiche; č. 27: *Vogel*, Die Überwachung der Unfallverhütung; č. 30: *Legien*, Die Hamburger Gewerkschaftsbewegung und deren Kämpfe 1865—1890; č. 32: *Braun*, Die Osterkongresse der deutschen Gewerkschaften; č. 37: *Winter*, Zur Regelung der Heimarbeit.

Socialistische Monatshefte, IV., č. 2, 3: *Sorel*, Über die kapitalistische Concentration; č. 3: *Legien*, Ziele u. Mittel der deutschen Gewerkschaftbewegung. *Seilhac*, Die Syndikalistenbewegung in Frankreich; č. 6: *Elm*, Die Stellung der Socialdemokratie zur Genossenschaftsbewegung.

Revue d' Économie Politique, XIV., č. 1: *Gide*, Les associations coopératives de production en France. *Vauthier*, Travail intelectuel et travail manuel; č. 2, 3, 5, 6: *Turquan*, Evaluation de la fortune privée en France.

Journal des Économistes, 59, č. 12: *Levasseur*, Histoire des classes ouvrières et de l'industrie en France avant 1789.

Knihy: Die Arbeitseinstellungen u. Aussperrungen im Gewerbebetriebe in Oesterreich während des Jahres 1898. Vídeň 1899. — Ergebnisse der in Oesterreich vorgenommenen Gewerbezählung nach dem Stande vom 1. Juni 1897. Vídeň 1899. — *Reichensperg*, Der Kampf gegen die Arbeitslosigkeit in der Schweiz, Bern 1899. — *Bloch*, Das Gewerbegericht, Vídeň 1899. — *Weinhausen*, Die christlichen Gewerkvereine, Berlín 1900. — *Steffens*, Der Agrarsocialismus in Belgien, Stuttgart 1900. — *Nostitz*, Das Aufsteigen des Arbeiterstandes in England, Jena 1900. — *Liefman*, Über Wesen u. Formen des Verlags (der Hausindustrie), Berlín 1900. — *Eltzbacher*, Der Anarchismus, Berlín 1900. — *Oppenheimer*, Die sociale Bedeutung der Genossenschaft,

Berlín 1900. — *Quida*, Politisches u. sociales Elend in Italien, Curych 1900. — *Freese*, Das konstitutionelle System im Fabriksbetriebe, Eisenach 1900. — *Kulemann*, Die Gewerkschaftsbewegung. Jena 1900. — *Damaschke*, Vom Gemeindesocialismus, Berlín 1900. — *Trimborn u. Thissen*, Die Thätigkeit der Gemeinden auf socialem Gebiete, Kolín 1900. — *Calmer*, Arbeitsmarkt und Arbeitsnachweis, Stuttgart 1900. — *Freund*, Der Arbeitsnachweis, Lipsko 1900. — *Weigert*, Der Arbeitsnachweis u. Schutz der Arbeitswilligen, Berlín 1900. — *Schwiedland*, Ziele u. Wege einer Heimarbeitergesetzgebung, Vídeň 1899. *Böttger*, Die Socialdemokratie auf dem Lande, Lipsko 1900. Kritika agrárního programu sociálně-demokratického. — *Schlefer*, Das Volkseigenthum an den Bergwerken, Vídeň 1900. — *Pohle*, Frauenfabrikarbeit u. Frauenfrage Odpověď k otázce zápovědi práce vdaných žen v továrnách, Lipsko 1900. — *Lass u. Zahn*, Einrichtung u. Wirkung der deutschen Arbeiterversicherung. Pamětný spis pořízený z rozkazu říšského statistického úřadu pro světovou výstavu v Paříži, Berlín 1900. — *Karpeles*, Die englischen Fabriksgesetze, Berlín 1900. — *Sacher*, Die Massenarmut, Berlín 1900. — *Grünberg*, Der socialpolitische Gehalt der oesterreichischen Civilprocessordnung, Vídeň 1900. — *Stadthagen*, Das Arbeiterrecht, Rechte u. Pflichten des Arbeiters in Deutschland aus dem gewerblichen Arbeitsvertrag, der Unfall-, Kranken-, Invaliden- u. Altersversicherung unter besonderer Berücksichtitung des bürgerlichen Gesetzbuches, Berlín 1900. — *Mataja*, Grundriss des Gewerberechtes und der Arbeiterversicherung, Lipsko 1899. — *Steffen*, Studien zur Geschichte der englischen Lohnarbeiter mit besonderer Berücksichtigung der Veränderungen über Lebenshaltungen, Stuttgart 1900. — *Salomonsohn*, Der gesetzliche Schutz der Baugläubiger in den Vereinigten Staaten von Nordamerika, Berlín 1900. — *Grävell*, Wohnungsfrage u. Wohnungsreform, Drážďany 1900. — *Lehmann u. Parvus*, Das hungernde Russland. Reiseeindrücke, Beobachtungen und Untersuchungen, Stuttgart 1900. — *Zacher*, Die Arbeitsversicherung im Auslande, IX. a XII. (Rusko a Belgie.) Berlín 1900. — *Cohn*, Die Wohnungsfrage u. die Socialdemokratie, Mnichov 1900. — *Schäffle u. Lechler*, Die staatliche Wohnungsfürsorge, Berlín 1900. — *Will*, Das Coalitionsrecht der Arbeiter in Elsass-Lotringen im Vergleich zu dem in Frankreich u. deutschen Reiche geltenden Rechte. — *Schulze Gävernitz*, Volkswirtschaftliche Studien aus Russland, Lipsko 1899. — *Kley*, Bei Krupp. Eine socialpolitische Reiseskizze unter besonderer Berücksichtigung der Arbeiterwohnungsfürsorge, Lipsko 1899. — *Adler*, Die Lage der Handlungsgehilfen gemäss den Erhebungen der Commission für Arbeiterstatistik, Stuttgart 1900.

Thury, La question sociale considerée dans son principe, le point de vue religieux, Paříž 1900. — *Vanlaer*, La participation aux bénéfices. — *Pelloutier*, La vie ouvrière en France. O pracovní době, výši mzdy, práci žen a dětí, úmrtnosti dělnictva, drahotě potravin, dělnickém rozpočtu, poměrech příbytných, alkoholismu, Paříž 1900. — *Leroy*, Les droits de l'enfant Úvaha věnovaná ochraně dětí, Paříž. — *Mirveaux*, De la question sociale, Paříž 1901. — *Brelay*, Lettres sociales aux riches, Paříž 1900. — *Couvreur*, Les dangers sociaux, Paříž 1900. — *Lafargue*, Le socialisme et les intelectuels, Paříž 1900. — *Souche*, Le christianisme et l'action sociale, Cahors 1900. — *Banneux*, Les bourses du travail, Brusel 1900. — *Gratry*, Les sources de la regénération sociale, III. vydání, Paříž 1901. — *Vialles*, La scission du Marxisme, Montpellier 1900. — *Follin*, Questions du travail. — *Paul-Boncour*, Le féderalisme économique. Étude sur les rapports de l'individu et des groupements professionels, Paříž 1900. — *Valleroux*, Les associations ouvrières et les associations patronales, Paříž 1899. — *Roger Merlin*, Les associations ouvrières et patronales, Paříž 1899. — *d'Haussonville*, Salaires et misères de femmes, Paříž 1900. — *Naquet*, Temps futurs, Socialisme, Anarchie, Paříž 1900. — *Sagot*, Le communisme au nouveau monde, Paříž 1900. — *Brasseur*, La question sociale, Paříž 1900. — *Driault*, Les problèmes politiques et sociales à la fin du XIX. siècle, Paříž 1900. — *Deslinières*, L'application du système collectiviste, Paříž 1900. — *Gounard*, La dépopulation de la France,

Lyon 1900. — *Lafargue*, Pamphlets socialistes, Paříž 1900. — *Bouglé*, Les idées égalitaires. — *Waldeck-Rousseau*, Questions sociales.

Bowley, Wages in the United Kingdom in the XIX. century, Cambridge. — *Gilman*, A dividend to labor, Boston 1900. — *Kirkup*, A history of socialism, Londýn 1900. — *Spahr*, Americas working people. Obsah: Stará anglická města tovární, nová jižní tovární města, negrové činitelem průmyslovým, uhelné doly pensylvanské, střediska železářská, odborové hnutí v Chicagu, mormoni, severní farmy, Londýn 1900.

Tivaroni, La questione economica delle abitazioni nelle grandi città, Padua 1900. — *Luporini*, La donna e la concorrenza, Milan 1900. — *Lapenna*, Oro e potere e loro evoluzione sociale umana, Turin 1900. — *Matteoti*, L'assicurazione contro la disoccupazione. Turin 1901. — *Restino*, Il socialismo di Stato, Milan 1900. — *Broglio d'Ajano*, Il salario nella teoria e nella pratica, Camerino 1900. — *Serafini*, Il lavoro della donna nell' economia della nazione, Civita Nuova 1900. *Angiolini*, Socialismo e socialisti in Italia.

H.

Z ostatního písemnictví. Časopisy:

Zeitschrift für Volkswirtschaft, Socialpolitik und Verwaltung, IX; č. 1. a 2: *Jaeger*, Die Grundlegung der theoretischen Nationalökonomie durch Adam Smith. Autor snaží se vysvětliti a odstraniti některé odpory Smithovy a uvésti omyly jeho v souhlas s výsledky novodobého bádání.

Neue Zeit, XVIII; č. 33: *Luxemburgová*, Zurück auf Adam Smith. Kritika Schüllerova spisu: Die Wirtschaftspolitik der historischen Schule.

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, III. XX; č. 4: *Broglio d'Ajano*, Über die Lohntheorie Paolettis. Spisovatel uvádí zajímavé názory Ferdinanda Paolettiho (1717—1801) o mzdě, na tehdejší dobu velmi pokročilé. Tak Paoletti na rozdíl od většiny svých vrstevníků hájí vysoké mzdy; č. 6. *Tille*, Getreide als Geld; *Wisowa*, Die wirtschaftliche Gesetzgebung Oesterreichs.

Journal des Économistes, 59: č. 10: *Block*, Revue des principales publications économiques del'Étranger; č. 11: *Molinari*, Le problème économique; *Rouxel*, Revue des principales publications économiques en langue francaise; *Sayons*, Les ouvertures de crédit dans la banque moderne.

Revue d'Économie Politique,, XIV; č. 2: *Dehn*, Les publications économiques Russes en 1897; č. 5: *Waxweiler*, Quelques problèmes du salaire. č. 6: *Goldstein*, La statistique et son rôle pour la Société contemporaine.

Political Science Quarterly, XV., č. 1: *Richmond Mayo-Smith*, Prices morements and Individual Welfare; *de Witt*, Auve Legal-Tender Laws ex post facto? Č. 2: *Clark*, Trusts; *Richmond Mayo-Smith*, Money and Prices.

Knihy: *Böhm-Bawerk*, Einige strittige Fragen der Kapitalstheorie, Vídeň, 1900. Přední stoupenec rakouské školy Mengrovy známým skvělým svým slohem objasňuje a obhajuje některé temnější body své theorie úrokové. — *Schüller*, Die Wirtschaftspolitik der historischen Schule, Berlín, 1900. Poněkud jednostranná kritika hospodářskopolitického stanoviska historické školy německé. *Grabski*, Zur Erkenntnisslehre der volkwirtschaftlichen Erscheinungen, Lipsko, 1900. Hluboce založená studie o jevech národohospodářských jakožto socialních. — *Schmoller*, Grundniss der allgemeinen Volkswirtschaftslehre, I., Lipsko, 1900. Vůdce a zakladatel novohistorické školy překvapil soustavným dílem, jehož vyšla prozatím prvá část obsahující úvod, základy, literaturu, methodu, obyvatelstvo, techniku a společenské zřízení národohospodářské. — *Ward*, Darstellung und Würdigung der Ansichten Luthers vom Staat und seinen wirtschaftlichen Aufgaben, Jena, 1900. — *Klemme*, Die volkswirtschaftlichen Anschauungen David Humes, Jena, 1900. — *Mayr*, Grundriss zu Vorlesungen über praktische Nationalökonomie, Tubinky, 1900. — *Kosta-*